

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. marraskuuta 2020
(OR. en)

13083/1/20
REV 1

LIMITE

COSI 218	CATS 92
ENFOPOL 316	DROIPEN 103
ENFOCUSTOM 131	COPEN 331
IXIM 124	COPS 407
CT 107	HYBRID 37
CRIMORG 110	DISINFO 39
CYBER 241	DIGIT 128
CORDROGUE 70	JAI 1001

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 12862/20

Asia: Neuvoston päätelmät sisäisestä turvallisuudesta ja Euroopan poliisikumppanuudesta

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa neuvoston päätelmät sisäisestä turvallisuudesta ja Euroopan poliisikumppanuudesta.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT
sisäisestä turvallisuudesta ja Euroopan poliisikumppanuudesta

NEUVOSTO

1. PALAUTTAA MIELEEN uudistetun sisäisen turvallisuuden strategian (2015–2020) ja HYÖDYNTÄÄ sen saavutuksia, PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission tiedonannon EU:n turvallisuusunionistrategiasta¹, jossa esitetään erityistoimia, joiden tavoitteena on käsitellä strategisia prioriteetteja yhdenmukaisesti niin digitaalisessa ja fyysisessä maailmassa kuin sisäisessä ja ulkoisessa toiminnassa kaudella 2021–2025 sekä hyödyntää neuvoston aiempaa työtä², ja KOROSTAA, että turvallisuusunionia koskevat kertomukset ovat tärkeä työkalu, jonka avulla voidaan seurata edistymistä sekä arvioida puutteita ja uusia uhkia.
2. HUOMAUTTAA, että sisäisen turvallisuuden alan yhteistyössä koko unionissa on edistytty merkittävästi viime vuosikymmeninä ja että jo Haagin ohjelmassa vahvistettu periaate, joka koskee tietojen saatavuutta tiedonvaihtoa varten, lainsäädännön ja tiedonvaihtovälineiden parantaminen sekä yhteisten tietosuojavaatimusten asettaminen ovat edistäneet Euroopan lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä merkittävästi.
3. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE puheenjohtajakolmikon (DE-PT-SI) ohjelman ja sellaisia uusia aloitteita koskevat koordinoitimet, joilla parannetaan sisäistä turvallisuutta ja jotka liittyvät EU:n uuteen turvallisuusunionistrategiaan.
4. PALAUTTAA MIELEEN, että edellinen puheenjohtajakolmikko edisti merkittävästi keskustelua EU:n sisäisen turvallisuuspolitiikan tulevaisuudesta ja painotti tarvetta lujittaa resursseja, jakaa kokemuksia ja asiantuntemusta sekä tehostaa poliisitoiminnan koordinoitua koko Euroopan unionissa, jotta voidaan vastata muuttuviin turvallisuushaasteisiin ja hyödyntää teknologian kehityksen tarjoamia mahdollisuuksia.

¹ Asiak. 10010/20.

² Sisäisen turvallisuuden tulevaisuutta koskevat keskustelut (puheenjohtajavaltion selvitys keskustelujen tuloksista, asiak. 14297/19).

5. TOTEAA, että oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa äskettäin käydyt keskustelut³ antavat uutta pontta eurooppalaisen poliisikumppanuuden kehittämiseksi nykyisen yhteistyön vahvistamiseksi.
6. ON YHTÄ MIELTÄ erityisesti siitä, että sisäistä turvallisuutta koskevassa vahvistetussa eurooppalaisessa kumppanuudessa kaikkien jäsenvaltioiden kaikkien lainvalvontaviranomaisten saataville olisi sovellettavan lainsäädännön mukaisesti asetettava kaikista muista jäsenvaltioista peräisin olevat tiedot, joita he tarvitsevat tehtäviensä hoitamiseen.
7. MUISTUTTAA tiedon saatavuuden periaatteesta ja VAHVISTAA UUDELLEEN, että vaikka yhteinen eurooppalainen tietosuojakehys ja monet oikeudelliset ja tekniset välineet ovat jo helpottaneet olemassa olevien tietojen yhdistämistä, parantamisen varaa on edelleen.
8. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että sisäistä turvallisuutta koskevan eurooppalaisen kumppanuuden lujittamiseksi on parannettava jatkuvasti tiedonhallintaa ja optimoitava nykyisten tiedonvaihtovälineiden ja -sopimusten käyttö.
9. KOROSTAA, että tekniikan kehittyessä ja digitalisaation edistyessä turvallisuusviranomaiset tarvitsevat asianmukaisia uusia ratkaisuja ja toimintamalleja sisäisen turvallisuuden parantamiseksi.
10. KOROSTAA, että on edelleen varmistettava, että perusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta kunnioitetaan täysin kaikissa näihin päätelmiin liittyvissä toimitissa sekä verkossa että sen ulkopuolella.
11. TOTEAA, että jäsenvaltioiden yksinomainen toimivalta kansallisen turvallisuuden alalla on merkittävässä asemassa SEU-sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
12. TUOMITSEE Itävallassa, Saksassa ja Ranskassa äskettäin tehdyt hirvittävät terrori-iskut. Iskut olivat hyökkäys eurooppalaisia arvoja, perusoikeuksia ja viime kädessä koko elämäntapaamme vastaan. Sisäistä turvallisuutta koskevalla eurooppalaisella kumppanuudella varmistetaan, että operatiivinen yhteistyö ja rajatylittävä tutkinta on tehokasta, myös väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin ehkäisemisen ja torjumisen alalla niiden alkuperästä riippumatta.

³ Asiak. WK 10468/2020.

I Sisäistä turvallisuutta koskevan tehokkaan eurooppalaisen kumppanuuden perustamisen välitavoitteet (2020–2025)

Tätä taustaa vasten NEUVOSTO

13. MUISTUTTAA seuraavista tulevien vuosien poliittisista painopisteistä ja KOROSTAA erityisesti, että seuraavat välitavoitteet olisi saavutettava vuoteen 2025 mennessä parlamentin, komission, jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien oikeus- ja sisäasioiden virastojen yhteisellä toiminnalla vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toiminnan tukemiseksi ja tehokkaan eurooppalaisen kumppanuuden luomiseksi sisäisen turvallisuuden alalla:
- Kaikkien jäsenvaltioiden kaikkien lainvalvontaviranomaisten saataville olisi sovellettavan lainsäädännön mukaisesti asetettava kaikista muista jäsenvaltioista peräisin olevat tiedot, joita he tarvitsevat tehtäviensä hoitamiseen.
 - EU ja jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön teknisiä ratkaisuja, joiden avulla lainvalvontaviranomaiset voivat viestiä keskenään turvallisesti ja luottamuksellisesti.
 - Yleisenä käytäntönä on, että hyödynnetään täysimääräisesti EU:n laajuisesti rikoksista tiedottamiseen käytettäviä välineitä, kuten Schengenin tietojärjestelmän kuulutuksia henkilöistä tai esineistä.
 - Yhteisen tietosuojakehyksen ja lukuisten oikeudellisten ja teknisten välineiden avulla voidaan yhdistää paremmin tietoja, jotka ovat jo käytettävissä. EU:n tietojärjestelmäarkkitehtuuri noudattaa vieläkin paremmin saatavuusperiaatetta. Prüm-puitteita tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa.
 - Otetaan käyttöön rajatylittävää poliisiyhteistyötä koskeva nykyaikainen ja päivitetty säännöstö, jotta voidaan esimerkiksi antaa riittävät valtuudet rajatylittävään tarkkailuun ja takaa-ajoon.
 - Lainvalvontaviranomaiset voivat käyttää tekoälyteknologiaa päivittäisessä työssään edellyttäen, että toteutetaan selkeitä suojatoimia.
 - Jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisilla ja Europolilla on valmiudet työskennellä tehokkaammin ja jakaa tietoja kolmansien maiden kanssa.

- Lainvalvontaviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä julkisten ja yksityisten kumppanien kanssa kaikkialla maailmassa edellyttäen, että toteutetaan selkeitä suojatoimia, ja ne voivat erityisesti saada tarvittavat tiedot internetiä hyödyntävän vakavan rikollisuuden, väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin torjumiseksi.

II Tulevat toimet

1. Vahvistetaan eurooppalaista lainvalvontayhteistyötä

14. TOTEAA, että lainvalvontayhteistyön eurooppalaista ulottuvuutta on vahvistettava. Yleisesti ottaen eurooppalaisten kumppanien tietotarpeet on otettava paremmin huomioon päivittäisissä toimintatavoissa. Olisi otettava yleiseksi käytännöksi, että aina kun tehdään kansallinen kuulutus, tehdään myös EU:n laajuinen kuulutus Schengenin tietojärjestelmään noudattaen sovellettavaa oikeudellista kehystä.
15. KOROSTAA, että covid-19-pandemia on osoittanut, miten tärkeitä turvalliset viestintäkanavat ovat. Näin ollen neuvosto kehottaa jäsenvaltioita, EU:n oikeus- ja sisäasioiden virastoja ja komissiota kehittämään edelleen teknisiä ratkaisuja EU:n lainvalvontaviranomaisten välistä turvallista ja luottamuksellista viestintää varten nykyisten mekanismien ja verkostojen (kuten SIENA-sovellus) pohjalta.
16. PAINOTTAA, että EU:n oikeus- ja sisäasioiden virastot, kuten Europol, Frontex, eu-LISA, Eurojust ja CEPOL, ovat Euroopan turvallisuusrakenteiden kulmakiviä, ja MUISTUTTAA näin ollen, että näille virastoille on välttämättä tarjottava asianmukaiset taloudelliset ja henkilöstöresurssit. Lisäksi kansainväliset järjestöt ja elimet, kuten Interpol, ovat keskeisiä kumppaneita EU:n turvallisuuden kannalta.
17. KEHOTTA PANEMAAN MERKILLE Europolin keskeisen roolin ja tulevan suunnan, jotka esitetään 9. marraskuuta 2020 annetussa neuvoston päätöslauselmassa Europolin tulevaisuudesta⁴.

⁴ Asiak. 12463/20.

18. PALAUTTAA MIELEEN, että uuden Frontex-asetuksen täytäntöönpano yleisesti ja Frontexin pysyvien joukkojen perustaminen ovat ratkaisevan tärkeässä asemassa, kun lainvalvontayhteistyötä kehitetään edelleen Euroopan turvallisuusympäristössä, ja KEHOTTAÄ näin ollen Frontexia ja jäsenvaltioita tekemään oikeudellisesti sitovan osuutensa.
19. KEHOTTAÄ jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti nykyisiä tiedonjakovälineitä, kuten SISiä, Europolia ja Interpolin tietokantoja, ja poistamaan niiden tehokkaan täytäntöönpanon esteet.
20. KEHOTTAÄ kaikkia jäsenvaltioita hyödyntämään nykyisiä välineitä täysimääräisesti ja edistämään mahdollisimman laadukkaiden asiaankuuluvien tietojen vaihtoa. Jäsenvaltioiden on yhdessä asiasta vastaavien EU:n virastojen, erityisesti eu-LISAn, Europolin ja Frontexin, kanssa pantava ripeästi täytäntöön oikeus- ja sisäasioiden alan tarkistetun tietoarkkitehtuurin hyväksytty oikeudellinen kehys, jotta EU:n tietojärjestelmät rajaturvallisuuden, muuttoliikkeen ja turvallisuuden aloilla olisivat yhteentoimivia.
21. PYYTÄÄ komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksen Prüm-puitteiden kehittämiseksi edelleen. Tässä yhteydessä voitaisiin harkita mahdollisuutta laajentaa tai ottaa käyttöön muita tietoluokkia, kuten eurooppalainen poliisirekisteritietojärjestelmä (EPRIS).
22. VIITTAA liitteessä 1 oleviin päätelmiin rajatylittävän lainvalvontayhteistyön tehostamisesta ja KOROSTAA, että on tärkeää tehostaa jäsenvaltioiden ja niiden virastojen välistä lainvalvontayhteistyötä erityisesti rajatylittävillä alueilla.
23. KOROSTAA, että on toteutettava kaikki tarvittavat toimet operatiivisen rajatylittävän yhteistyön vahvistamiseksi edelleen panemalla tehokkaasti täytäntöön nykyiset välineet ja tarvittaessa vahvistamalla, lujittamalla ja yksinkertaistamalla oikeudellista perustaa Euroopan unionin turvallisuuden säilyttämiseksi, ja PAINOTTAA, että paikallinen, alueellinen sekä kahden- tai kolmenvälinen lainvalvontayhteistyö on arvokasta ja onnistunutta.

2. Tulevaisuuden rakentaminen ja teknologisen kehityksen tasalla pysyminen

24. TOTEAA, että vaikka digitalisaatio ja uusien teknologioiden, erityisesti tekoälyn, käyttö vaikuttaa syvästi kaikkiin elämänaloihin, ne parantavat valmiuksiamme suojella yhteisiä arvoja yhteiskunnissamme. Tekoälyä hyödyntämällä lainvalvontaviranomaisten on mahdollista varmistaa turvallisuus, ehkäistä ja tutkia rikoksia ja toteuttaa syytetoimia helpommin ja paremmin kaikkialla EU:ssa. Digitaaliset välineet voivat helpottaa todisteiden keräämistä, koska ne voivat jäsentää tietokokonaisuuksia ja tietoja paremmin, havaita malleja ja yhteyksiä, tunnistaa uhrit ja rikoksentekijät sekä rikoksen tapahtumapaikan, automatisoida ja nopeuttaa standardoituja ja yhdenmukaisia prosesseja sekä auttaa analysoimaan suuntauksia, riskejä ja uhkia rikollisen toiminnan ehkäisemiseksi, mikä nopeuttaa ja tehostaa lainvalvontaa. Samalla näitä välineitä käyttämällä voidaan vähentää kustannuksia ja rajoittaa kielteisiä psykologisia vaikutuksia, joita lainvalvontahenkilöstölle saattaa aiheutua stressaavasta materiaalista, kuten kuvista, joissa esiintyy seksuaalista hyväksikäyttöä tai viharikoksia.
25. KOROSTAA, että tekoälyn avulla voidaan todennäköisesti tunnistaa uusia, aiemmin tuntemattomia malleja ja toimintatapoja erityisesti terrorismin, kyberrikollisuuden, lasten seksuaalisen hyväksikäytön, ihmiskaupan, huumausainerikollisuuden ja talousrikollisuuden aloilla. Sen vuoksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten olisi käytettävä tekoälyä tehostamaan ennaltaehkäisyä ja helpottamaan tutkintaa sekä suojelemaan tällaisten rikosten uhreja.
26. VAHVISTAA, että tekoälyn suunnittelussa, kehittämisessä, käyttöönotossa ja arvioinnissa sisäistä turvallisuutta varten on otettava huomioon perusoikeudet ja tietosuojaja noudatettava niitä. Lainvalvontaviranomaisten käyttämän tekoälyn kehittämiselle ja käyttöönoton edellytyksille on asetettava perusoikeuksia koskevia erityisiä vaatimuksia. Siltä osin kuin näitä järjestelmiä on tarkoitus käyttää, tarvitaan asianmukaisia suojatoimia, joilla varmistetaan tekoälysovellusten vastuullinen, luotettava, yleisen edun mukainen ja ihmiskeskeinen kehittäminen ja käyttö lainvalvonta-alalla. Käyttäjillä on oltava asianmukainen ymmärrys siitä, miten tekoälyvälineet on kehitetty ja miten ne toimivat, heidän on kyettävä selittämään ja osoittamaan tulokset ja heillä on oltava selkeä käsitys niiden vaikutuksesta yksilöihin, vähemmistöihin ja koko yhteiskuntaan.

27. KOROSTAA, että laajojen ja korkealaatuisten tietoaaineistojen saatavuus edistää tekoälyyn perustuvien välineiden kehittämistä sisäistä turvallisuutta varten niin, että samalla noudatetaan perusoikeuksia, suoja-toimia ja tietosuojasääntöjä. Tämä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan taata, että tulokset ovat puolueettomia ja selitettävissä; niiden olisi aina oltava ihmisen valvonnassa tekoälyn koko elinkaaren ajan, ja tuloksia koskevien päätösten on oltava ihmisen tekemiä.
28. PAINOTTAA, että on erityisen tärkeää, että lainvalvontaviranomaiset saavat kattavaa koulutusta, jotta he voivat hyötyä digitaaliteknologian, myös tekoälyn, käytöstä.
29. KEHOTTA A Europolia kokoamaan yhteen ja jakamaan jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten keräämiä kokemuksia ja arviointeja asiaankuuluvien käytäntöjen vaihdon helpottamiseksi.
30. KEHOTTA A komissiota poistamaan oikeudelliset esteet tietojen jakamiselta ja kokoamiselta jäsenvaltioiden kesken innovointitarkoituksiin, erityisesti algoritmien kouluttamista, testaamista ja validoimista varten, ja KOROSTAA Europolin yhteydessä toimivan EU:n sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen roolia tässä yhteydessä.
31. KEHOTTA A komissiota edistämään tekoälyalan osaamisreservin luomista ja helpottamaan lainvalvontaviranomaisille tarjottavien digilukutaitoa ja muita digitaitoja koskevien koulutusmahdollisuuksien kehittämistä esimerkiksi rahoittamalla CEPOLin kohdennettua koulutusta.
32. TOTEAA, että hybridiuhat koskevat lähes kaikkia politiikanaloja ja ulottuvat turvallisuuspolitiikan perinteisiä osatekijöitä syvemmälle. Sen vuoksi tarvitaan kattavaa koordinoitua EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden välillä sekä ennakoivaa toimintamallia hybridiuhkien torjuntaan.

33. TOISTAA, että on tarpeen varmistaa laillinen pääsy sähköisessä viestinnässä ja digitaalisissa järjestelmissä oleviin tietoihin ja todisteisiin lainvalvontaa ja oikeudellisia tarkoituksia varten, kuten turvallisuusunionistrategiassa todetaan ja kuten Eurooppa-neuvosto on huomauttanut⁵, ja KOROSTAA, että kulloisestakin teknologisesta ympäristöstä riippumatta on olennaisen tärkeää säilyttää lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten mahdollisuus käyttää valtuuksiaan laissa säädetyllä ja sallitulla tavalla sekä verkossa että sen ulkopuolella.
34. PAINOTTAA, että salaus ylläpitää luottamusta digitalisaatioon ja että sitä olisi edistettävä ja kehitettävä. Salaus on keino suojella yksityisyyttä sekä hallitusten, elinkeinoelämän ja yhteiskunnan digitaalista turvallisuutta. Samalla on varmistettava perusoikeuksia ja -vapauksia noudattaen, että lainvalvonta- ja oikeusviranomaiset voivat käyttää laillisia valtuuksiaan sekä verkossa että sen ulkopuolella suojellakseen yhteiskuntiamme ja kansalaisiamme. Salauksesta annetussa neuvoston päätöslauselmassa⁶ todetaan, että kaikissa toimissa on punnittava huolellisesti näitä etuja. Laillisuus-, tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti laadittuun sääntelykehykseen perustuvia teknisiä ja operatiivisia ratkaisuja olisi kehitettävä tiiviissä yhteistyössä palveluntarjoajien, muiden asiaankuuluvien sidosryhmien ja kaikkien asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten kanssa, mutta salattuihin tietoihin pääsyä varten ei pitäisi määrätä yhtä yksittäistä teknistä ratkaisua.
35. MUISTUTTAA, että tietojen säilyttämistä varten tarvitaan tasapainoinen kehys, jonka avulla vakavan rikollisuuden torjunnassa tarvittavia tietoja voidaan käsitellä tehokkaasti kunnioittaen samalla täysimääräisesti perusoikeuksia ja -vapauksia ja rajatylittävän sähköisen todistusaineiston saatavuutta koskeva lainsäädäntö voidaan hyväksyä nopeasti.

⁵ EUCO 13/20, 1.–2. lokakuuta 2020.

⁶ Asiak. 13084/1/20 REV 1.

3. Globaalit haasteet ja kansainvälinen yhteistyö turvallisuuden alalla

36. VAHVISTAA sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välisen yhteyden merkityksen sekä ulkoisten toimijoiden ja oikeus- ja sisäasioiden alan toimijoiden, myös asiaankuuluvien oikeus- ja sisäasioiden virastojen, roolin tässä yhteydessä.
37. KOROSTAA, että yhteistyötä ja tietojenvaihtoa kolmansien maiden kanssa lainvalvonnan alalla on syvennettävä asianmukaisin suojatoimin, koska tällainen yhteistyö liittyy läheisesti unionin laajempiin turvallisuusintresseihin.
38. PAINOTTAA, että EU:n turvallisuus- ja rajaturvallisuuskumppanuutta on edistettävä edelleen lisäämällä Frontexin ja kolmansien maiden välistä operatiivista yhteistyötä, ja TUKEE jäsenvaltioiden kahden- ja monenvälisiä aloitteita tehostaa operatiivista koordinoitua kolmansien maiden kanssa.
39. MUISTUTTAA, että nykyiset asemaa koskevat sopimukset on mukautettava uuteen Frontex-asetukseen. Allekirjoitusta vailla olevat asemaa koskevat sopimukset, erityisesti Länsi-Balkanin kumppaneiden kanssa, olisi allekirjoitettava ja niiden olisi tultava voimaan mahdollisimman pian. Komission olisi tiiviissä yhteistyössä kaikkien asianomaisten toimijoiden kanssa arvioitava operatiivisen yhteistyön tehostamista sisäisen turvallisuuden alalla muiden kolmansien maiden kanssa, olivatpa nämä EU:n naapurimaita tai eivät.
40. HUOMAUTTAA, että Euroopan lainvalvontaviranomaiset ovat olennainen osa kansainvälistä yhteisöä ja että niiden on voitava tehdä tiiviimpää yhteistyötä kolmansien maiden keskeisten kumppanien kanssa.
41. TOTEAA, että EU:n sisäisen turvallisuuden maksimoimiseksi tarvitaan kolmansien maiden ja osapuolten kanssa toteutettavaa tehokasta tietojenvaihtoa, jossa varmistetaan tarvittavat suojatoimet.
42. KOROSTAA, että kolmansissa maissa toimivien EU:n toimielinten, elinten ja asiaankuuluvien toimijoiden toteuttamia toimenpiteitä on koordinoitava tehokkaammin ja vaikuttavammin turvallisuusanalyysin, pilottihankkeiden ja niihin liittyvien toimien alalla toteutettavien yhteisten toimien avulla.

43. PAINOTTAA, että on tärkeää kehittää edelleen oikeus- ja sisäasioiden alan toimijoiden ja YTPP-operaatioiden yhteistyötä YTPP-siviilialan sopimuksen mukaisesti, ja KEHOTTAÄ etenemään tälle yhteistyölle tyypillisten niin sanottujen pienoistoiminta-ajatus-ten täytäntöönpanossa ja siten tuomaan lisäarvoa kolmansille maille sekä Euroopan unionille ja sen jäsenvaltioille.

4. Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunta

44. MUISTUTTAA, että järjestäytynyt rikollisuus aiheuttaa valtavia taloudellisia ja henkilökohtaisia vahinkoja. Järjestäytyneet rikollisryhmät toimivat enenevässä määrin rajojen yli, joten on olennaisen tärkeää maksimoida operatiivinen yhteistyö, hyödyntää käytettävissä olevia EU:n tietojärjestelmiä ja vaihtaa tietoja EU:n ja kolmansien maiden sekä kansainvälisten kumppaneiden välillä. Neuvosto PANEE MERKILLE komission aikomuksen esittää tiedonanto järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta (2021–2025).
45. KOROSTAA, että järjestäytynyttä ja vakavaa kansainvälistä rikollisuutta koskeva EU:n toimintapoliittinen sykli EMPACT tarjoaa viranomaisille rikostiedusteluun perustuvan menetelmän, jolla ne voivat yhdessä käsitellä vakavimpia rikollisuuden EU:lle aiheuttamia uhkia. EU:n toimintapoliittinen sykli EMPACT on edelleen keskeinen väline vakavan kansainvälisen ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Menettelyjen laaja digitalisointi EU:n toimintapoliittisessa syklissä EMPACTissa tarjoaa suuria mahdollisuuksia, erityisesti EMPACTin sidosryhmien yhteisen foorumin (EMPACT Exchange & Report (XR)) kehittämiseen.
46. PAINOTTAA, että ympäristörikollisuuden vastaisia toimia on tehostettava ympäristörikosten torjuntaa koskevan EMPACTin painopistealan (2018–2021) tulosten ja ympäristörikollisuutta koskevan kahdeksannen keskinäisen arviointikierroksen tulosten pohjalta⁷.
47. PANEE MERKILLE Euroopan huumausainemarkkinoiden huolestuttavan kehityksen viime vuosina. Tilanteelle luonteenomaista ovat erilaisten huumeiden suuri saatavuus, yhä suuremmat takavarikot, lisääntyvä väkivallan ja pelottelun käyttö sekä valtavat voitot. Huumausainemarkkinat ja niihin liittyvät järjestäytyneet rikollisryhmät ovat jo pitkään osoittautuneet erittäin sopeutumiskykyisiksi – jopa maailmanlaajuisen covid-19-pandemian aikana.

⁷ Asiak. 14065/19.

48. KOROSTAA, että EU:n huumausainestrategiaa vuosiksi 2021–2025 on tarpeen vahvistaa, jotta tähän kehitykseen voidaan vastata kestäväällä tavalla. EU:n uuden huumausainestrategian olisi edelleen perustuttava tasapainoiseen, näyttöön perustuvaan, yhdenmukaiseen ja monialaiseen toimintamalliin huumausaineilmiön kaikkien näkökohtien käsittelemiseksi kansallisella, EU:n ja kansainvälisellä tasolla. Tässä yhteydessä painotetaan Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) ja Europolin merkitystä.
49. MUISTUTTAA, että covid-19-pandemia tuo esiin myös sen, miten tärkeää lääkkeiden ja suojalaitteiden väärennösten ja niihin liittyvän vaaran torjunta on.
50. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission strategian lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnan tehostamiseksi sekä verkossa että sen ulkopuolella. KOROSTAA, että lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston ehkäiseminen ja torjuminen, erityisesti kun otetaan huomioon verkkorikollisuuden lisääntyminen covid-19-pandemian aikana, on yhteinen haaste, johon on vastattava yhdessä, koordinoitusti ja useiden sidosryhmien voimin Euroopan tasolla ja maailmanlaajuisesti.
51. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita panemaan täytäntöön strategian kaikki osa-alueet. Lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnasta 8. lokakuuta 2019 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti neuvosto VAHVISTAA EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoumuksen suojella lasten perusoikeuksia ja rikoksen uhrien oikeuksia sekä torjua lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja seksuaalista riistoa lasten fyysisestä sijainnista tai kansalaisuudesta riippumatta.
52. PAINOTTAA, että ampuma-aseiden laittoman kaupan torjunta on edelleen tärkeä prioriteetti, ja PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman vuosiksi 2020–2025. Olisi pantava merkille viimeaikainen edistyminen tällä alalla, mukaan lukien EMPACTin ampuma-aseita koskevalla toiminta-alalla tehty työ sekä EU:n ja Kaakkois-Euroopan alueen välinen ampuma-aseiden laitonta kauppaa koskeva toimintasuunnitelma kaudelle 2015–2019. Ampuma-aseiden laittoman kaupan torjunta edellyttää kansainvälisen tietojenvaihdon parantamista esimerkiksi syöttämällä Schengenin tietojärjestelmään järjestelmällisesti tietoja kadonneista ja varastetuista aseista.

53. PALAUTTAA MIELEEN Länsi-Balkanin kumppaneiden kanssa tehtävän yhteistyön tehostamisesta 5. kesäkuuta 2020 antamansa päätelmät, joissa komissiota pyydettiin sisällyttämään Lontoossa 10. heinäkuuta 2018 pidetyssä Länsi-Balkanin huippukokouksessa hyväksytty etenemissuunnitelma⁸ ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevaan EU:n uuteen toimintasuunnitelmaan, ja PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että sen tavoitteet ovat yhdenmukaisia pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman kaupan torjumista koskevien unionin ja Yhdistyneiden kansakuntien (YK) toimien kanssa.
54. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita yhdessä Länsi-Balkanin kumppaneiden kanssa jatkamaan etenemissuunnitelman täytäntöönpanoa sellaisena kuin se on sisällytettynä ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevaan EU:n toimintasuunnitelmaan 2020–2025 ja asiaa koskevien neuvoston päätösten mukaisesti. Tähän kuuluvat hyväksi todetut menettelyt ja onnistunut yhteistyö pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnasta vastaavan Kaakkois-Euroopan selvitystoimiston (SEESAC) kanssa.
55. KEHOTTAJAA komissiota kutsumaan yhdessä korkean edustajan kanssa koolle keskeisten täytäntöönpanokumppaneiden ja avunantajien ohjauskomitean, jonka tavoitteena on varmistaa avunantajien strateginen maailmanlaajuinen koordinointi.
56. Erilaisten oikeudellisten kehysten ja tarpeiden vuoksi rikostietojen ja rikosoikeudellisten tietojen järjestelmällinen keruu olisi räätälöitävä kunkin jäsenvaltion tilanteen mukaan. Neuvosto KEHOTTAJAA komissiota keskustelemaan yksityiskohtaisemmin ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman uusien keskeisten suorituskykyindikaattoreiden kansallisesta täytäntöönpanosta.
57. KOROSTAA, että vakavan rikollisuuden tehokas torjunta edellyttää myös yhteistä sitoutumista rikoksen tuottaman hyödyn takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskevien toimien tehostamiseen ja että asiaa koskevan EU:n lainsäädännön tehokkuutta olisi arvioitava.

⁸ Kestävää ratkaisua vuoteen 2024 mennessä koskeva etenemissuunnitelma pienaseiden ja kevyiden aseiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan Länsi-Balkanin alueella.

58. PAINOTTAA ihmiskaupan ja muuttajien salakuljetuksen torjunnan merkitystä ja näin ollen PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että komissio aikoo kehittää uuden EU:n strategian ihmiskaupan lopettamiseksi ja tarkistaa nykyisen siirtolaisten salakuljetusta koskevan EU:n toimintasuunnitelman turvallisuusunionistrategian puitteissa. Ihmiskauppaa koskevassa strategiassa olisi käsiteltävä kaikenlaista hyväksikäyttöä ja erityisesti toimenpiteitä, joilla ehkäistään ja torjutaan ihmiskauppaa, jonka tarkoituksena on työvoiman hyväksikäyttö tai seksuaalinen riisto, sekä uhrien tunnistamista, suojelua ja tukemista. Lapsikaupan torjunnan olisi edelleen oltava yksi strategian ensisijaisista tavoitteista. Strategiaan olisi kuuluttava analyysi teknologian nykykehityksestä ja sen vaikutuksista ihmiskauppaan, tietojen keruun ja arvioinnin parantaminen nykyisten mekanismien puitteissa sekä yhteistyön tiivistäminen Euroopan neuvoston ja GRETA:n kanssa.

5. Terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäiseminen ja torjuminen

59. MUISTUTTAA, että viime vuosina on saatu paljon aikaan EU:n yhteistyön vahvistamiseksi väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin torjunnassa. Euroopan unioniin ja sen jäsenvaltioihin kohdistuva terrorismin uhka on kuitenkin edelleen suuri, mistä ovat osoituksena myös Itävallassa, Ranskassa ja Saksassa viime aikoina tehdyt iskut. Uhka on peräisin kaikenlaisesta väkivaltaisesta ääriliikehännästä, myös uskonnollisiin ja poliittisiin motiiveihin perustuvista väkivaltaisista ääriliikkeistä, ja se kohdistuu vapaisiin ja avoimiin yhteiskuntiimme.
60. KEHOTTA PAINOKKAASTI hyväksymään nopeasti ehdotuksen asetukseksi terroristisen verkkosisällön levittämisen ehkäisemisestä ja KEHOTTA kaikkia osapuolia neuvottelemaan kompromissin hengessä, jotta asiassa voitaisiin säilyttää korkea tavoitetaso.

61. KOROSTAA internetissä esiintyvän vihan, väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin torjunnan merkitystä erityisesti Europolin internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevän EU:n yksikön toiminnan yhteydessä.
62. Neuvosto, joka on tietoinen Euroopan historiallisesta vastuusta turvata juutalaisten kansalaistensa ja yhteisöjensä perusoikeudet ja turvallisuus, KOROSTAA antisemitismin torjunnan merkitystä monialaisena kysymyksenä (viitaten neuvoston julistukseen antisemitismin torjunnan valtavirtaistamisesta kaikilla politiikan aloilla)⁹ ja HUOMAUTTAA, että turvallisuus on edelleen suuri huolenaihe juutalaisille kansalaisille ja yhteisöille. Neuvosto KEHOTTAJAA jäsenvaltioita keskittymään juutalaisten instituutioiden turvallisuuteen tiiviissä yhteistyössä juutalaisyhteisöjen kanssa ja helpottamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja rajat ylittävää yhteistyötä tällä alalla.
63. ON HUOLISSAAN mitä tahansa ideologiaa edustavista väkivaltaisista ääriryhmistä, jotka yrittävät käyttää covid-19-pandemiaa omiin tarkoituksiinsa ja yllyttävät ja värväävät ihmisiä sekä verkossa että sen ulkopuolella. Neuvosto TUOMITSEE kaikki yritykset heikentää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja edistää väkivaltaa ja PAINOTTAA, että koko yhteiskunnan kattavan lähestymistavan mukaisesti on tehtävä kaikki mahdollinen radikalisoitumisen jatkumisen estämiseksi sekä väkivaltaisen ääriliikehdinnän ja terrorismin kaikkien muotojen torjumiseksi. Neuvosto TUOMITSEE kaikki rasismien, muukalaisvihan ja muun suvaitsemattomuuden muodot.
64. Neuvosto KEHOTTAJAA näin ollen Europolia seuraamaan edelleen tilanteen kehittymistä ja tukemaan jäsenvaltioiden ponnisteluja torjua pandemian aikana ilmaantuneita tai sen vahvistamia väkivaltaisia ääriliikkeitä ja terrorismia.
65. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita tehostamaan edelleen toimiaan väkivaltaiseen ääriliikehdintään verkossa ja sen ulkopuolella johtavan radikalisoitumisen ehkäisemiseksi erityisesti laajentamalla ennaltaehkäisyä ja radikalisoitumisesta luopumista koskevat ohjelmansa kaikille ilmiön osa-alueille, joille ne eivät vielä ulotu.
66. KOROSTAA, että tässä yhteydessä olisi edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota konfliktialueilta palaaviin henkilöihin sekä vankiloihin ja vapautettuihin vankeihin.

⁹ Asiak. 12893/20.

67. KANNUSTAA jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota henkilöihin, joiden jäsenvaltiot katsovat muodostavan terroriuhkan tai väkivaltaisten ääriliikkeiden uhkan, ja KOROSTAA, että Euroopassa, jossa ei ole sisärajoja, on varmistettava, että kun tällaiset henkilöt matkustavat tai ovat yhteydessä henkilöihin tai verkostoihin muissa jäsenvaltioissa, tietoa jaetaan luotettavasti ja nopeasti voimassa olevien kansallisten ja eurooppalaisten sääntelykehysten puitteissa.
68. PAINOTTAA, että terrorismiin syyllistyvien vierastaistelijoiden erityisryhmää lukuun ottamatta ei toistaiseksi ole yhteisiä normeja tai kriteereitä, joiden perusteella voitaisiin määrittää, ketkä näistä henkilöistä olisi lisättävä eurooppalaisiin tietokantoihin ja tietojärjestelmiin. Vaikka käytössä on oikeudellinen kehys, jonka puitteissa tietoja voidaan syöttää näihin tietokantoihin, tämä ei vielä takaa sitä, että niihin on sisällytetty vähintään ne henkilöt, joiden jäsenvaltiot ovat arvioineet muodostavan vakavan terroriuhkan tai väkivaltaisen ääriliikehännän uhkan. Sen vuoksi neuvosto PITÄÄ TÄRKEÄNÄ, että asianomaisiin eurooppalaisiin tietokantoihin ja tietojärjestelmiin syötetään lähtökohtaisesti niiden henkilöiden tiedot, joiden yksittäiset jäsenvaltiot ovat arvioineet muodostavan vakavan terroriuhkan tai väkivaltaisten ääriliikkeiden uhkan, elleivät oikeudelliset tai operatiiviset näkökohdat muuta edellytä. KOROSTAA perusoikeuksien kunnioittamista ja henkilötietojen asianmukaista suojaa tässä yhteydessä.
69. ON TYYTYVÄINEN, että asiasta vastaava työryhmä käsittelee parhaillaan sellaisia henkilöitä koskevan tiedonvaihdon tarvetta, joiden arvioidaan muodostavan terroriuhkan tai väkivaltaisen ääriliikehännän uhkan. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE tässä yhteydessä toteutetut lisätoimet, joilla pyritään yhteisymmärrykseen siitä, keiden henkilöiden yksittäiset jäsenvaltiot arvioivat muodostavan terroristiuhkan tai väkivaltaisten ääriliikkeiden uhkan, tämän vaikuttamatta kansallisiin lainsäädäntöihin tällä alalla, ja KEHOTTAJAA jäsenvaltioita aloittamaan komission ja Europolin tuella jatkuvan strategisen vuoropuhelun asiasta.
70. PAINOTTAA, että väkivaltaisten ääriliikkeiden yleistymisen on uhka Euroopan turvallisuudelle. PANEE MERKILLE, että sosiaalinen media ruokkii väkivaltaisten ääri-ideologioiden leviämistä ja edistää radikalisoitumista. Väkivaltaiset ääriliikkeet ovat yhä kansainvälisempiä, ja väkivaltaisten ääriyhmien välisiin kansainvälisiin ja rajatylittäviin yhteyksiin internetin kautta on puututtava.

71. KEHOTTAJ jäsenvaltioita edelleen kehittämään ja jakamaan väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin ehkäisemisen, havaitsemisen ja niiden käsittelyn tehostamista koskevia hyviä käytäntöjä sekä puuttumaan väkivaltaisen ääriliiketoiminnan leviämiseen verkossa ja sen ulkopuolella, myös tekemällä yhteistyötä keskeisten kolmansien maiden kanssa.
-

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT

RAJATYLITTÄVÄN LAINVALVONTAYHTEISTYÖN TEHOSTAMISESTA

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. TUNNUSTAA, että rajatylittävän lainvalvontayhteistyön parantaminen edelleen on keskeisessä asemassa, kun edistetään vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen vahvistamista koskevaa yhteistä tavoitetta, koska uudet uhat korostavat tarvetta lisätä synergiaa ja tiivistää yhteistyötä kaikilla tasoilla, jotta varmistetaan toimivaltaisten viranomaisten tehokas ja koordinoitu reagointi,
2. OTTAA HUOMIOON Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen, rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi 23. kesäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/615/YOS, päätöksen 2008/615/YOS täytäntöönpanosta 23. kesäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/616/YOS ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välisen yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa 23. kesäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS (Prümin päätökset) sekä muut EU:n lainvalvontavälineet ja jäsenvaltioiden väliset kahden- ja monenväliset poliisiyhteistyösopimukset,

3. OTTAA HUOMIOON yhteistyön ja tiedonvaihdon parantamista terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjunnassa koskevan EU:n strategisen ohjelman 2019–2024¹⁰ sisältämät rajatylittävän lainvalvontayhteistyön strategiset prioriteetit ja ohjaavat periaatteet, EU:n turvallisuusunionistrategian¹¹, EU:n uudistettua sisäisen turvallisuuden strategiaa 2015–2020 koskevat neuvoston päätelmät¹² ja Euroopan parlamentin 17. joulukuuta 2014 antaman päätöslauselman Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden strategian uudistamisesta¹³, joka osoittaa, että neuvostolla, komissiolla ja Euroopan parlamentilla on asiassa yhteisiä tavoitteita, sekä neuvoston 6. kesäkuuta 2019 antamat päätelmät ennaltaehkäisevän poliisitoiminnan tietyistä näkökohdista¹⁴,
4. PANEE MERKILLE neuvoston ei-sitovat asiakirjat, kuten hyvät käytännöt (Schengen-luettelo¹⁵) ja suuntaviivat (keskitettyjä asiointipisteitä koskevat suuntaviivat¹⁶, ohjeet poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksia varten¹⁷, lainvalvontatietojen vaihdon käsikirja¹⁸ ja Käsikirja rajatylittäviä operaatioita varten¹⁹) sekä Schengen-arviointien tulokset,
5. PANEE MERKILLE komission tiedonannon EU:n uudesta turvallisuusunionistrategiasta 2021–2025²⁰, jossa korostetaan, että yhteistyön tasoa voitaisiin *"vielä parantaa yhdenmukaistamalla ja parantamalla käytettävissä olevia välineitä"* ja että komissio *"aikoo tarkastella, miten tätä voitaisiin tukea poliisiyhteistyösäännöstöllä"*, sekä komission 28. syyskuuta 2020 julkaiseman EU:n poliisiyhteistyösäännöstöä koskevan aloitteen alustavan vaikutustenarvioinnin²¹,

¹⁰ Asiak. EUCO 9/19.

¹¹ Asiak. COM(2020) 605 final.

¹² Asiak. 15670/14.

¹³ Asiak. 2014/2918.

¹⁴ Asiak. 10062/19.

¹⁵ Asiak. 15785/3/10.

¹⁶ Asiak. 10492/14.

¹⁷ Asiak. 9105/11.

¹⁸ Asiak. 6727/18.

¹⁹ Asiak. 10505/09.

²⁰ COM(2020) 605 final, s. 22.

²¹ Viite Ares(2020)5077685.

6. KOROSTAA EU:n toimintapoliittisen syklin EMPACTin merkitystä ja siihen liittyvää lisäarvoa²²; se mainitaan myös EU:n turvallisuusunionistrategiassa 2021–2025, jossa ovat mukana jäsenvaltioiden toimivaltaiset lainvalvontaviranomaiset sekä EU:n toimielimet ja virastot ja joka parantaa rajatylittävää yhteistyötä järjestäytyneen ja vakavan kansainvälisen rikollisuuden torjunnassa,
7. TOTEAA, että Europol on tärkeässä asemassa EU:n rikostietojen keskuksena, joka tukee jäsenvaltioita ja niiden toimivaltaisia viranomaisia operaatioissa ja tutkinnassa sekä edistää yhteistyötä,
8. ON TIETOINEN siitä, miten Frontex parantaa unionin sisäistä turvallisuutta panemalla tehokkaasti täytäntöön yhdenmukaisia rajavalvontatoimenpiteitä EU:n ulkorajoilla, myös rajatylittävän rikollisuuden ja terrorismin torjunnan yhteydessä,
9. TOTEAA, että jäsenvaltioiden yksinomainen toimivalta ja niiden toimet kansallisen turvallisuuden alalla ovat merkittävässä asemassa SEU-sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja ARVOSTAA jäsenvaltioiden tähänastista edistymistä lainvalvontaviranomaisten operatiivisen yhteistyön jatkuvassa parantamisessa,
10. PAINOTTAA, että kaikki toimmme ovat täysin perusoikeuksien ja -vapauksien mukaisia, ja MUISTUTTAA, että on tärkeää soveltaa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta,

NEUVOSTO

11. KOROSTAA, että rajatylittävä lainvalvontayhteistyö perustuu kansallisen itsemääräämisoikeuden periaatteeseen, jonka mukaan jäsenvaltioilla on yksinomainen oikeus toteuttaa lainvalvontatoimia omilla alueillaan,

²² Neuvoston päätelmät, asiak. 7704/17.

12. PAINOTTAA, että EU:n vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue edellyttää rajatylittävän ja järjestäytyneen rikollisuuden, väkivaltaisten ääriliikkeiden, terrorismin ja laittoman muuttoliikkeen torjunnassa tehokasta ja lainmukaista lainvalvontayhteistyötä, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen,
13. KOROSTAA, että covid-19-pandemia ja yhteinen tavoite estää tartuntojen leviäminen ovat korostaneet tarvetta tiivistää rajatylittävää yhteistyötä myös lainvalvonnan alalla yhteisillä sisärajoilla,
14. PAINOTTAA, että sitä mukaa kuin uusia rikollisuuden muotoja ilmaantuu ja sekä lainvalvontaviranomaisten että rikoksentekijöiden käytettävissä olevat tekniset välineet kehittyvät, on arvioitava tarvetta mukauttaa lainvalvontayhteistyön mekanismeja,
15. KATSOO, että lainvalvontayhteistyön monitasoinen kehys toimii perustana yhteisiin haasteisiin soveltuvien yhteisten ratkaisujen asianmukaiselle yhdistelmälle, jossa erilaisia yhteistyömuotoja mukautetaan erityistarpeisiin,
16. KOROSTAA, että rajatylittävä yhteistyö on tarvittaessa sovittava paremmin yhteen järjestäytyneestä ja vakavaa kansainvälistä rikollisuutta koskevan EU:n toimintapolitiittisen syklin tavoitteiden kanssa,
17. MUISTUTTAA, että nykyisten välineiden parannuksilla olisi tasapainotettava asianmukaisesti konsolidoituja EU:n laajuisia säännöksiä ja mahdollistettava räätälöidyt, pienimuotoiset yhteistyömuodot, joissa otetaan huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet, oikeusjärjestelmien erot sekä alueelliset, paikalliset, toiminnalliset ja organisatoriset vaatimukset ja joissa kunnioitetaan samalla perusoikeuksia ja otetaan huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet,
18. PAINOTTAA, että on parempi parantaa jo käytettävissä olevia välineitä kuin luoda uusia yhteistyömuotoja, ja MUISTUTTAA näin ollen, että nykyiset välineet on pantava täytäntöön johdonmukaisesti ja tehokkaasti,

19. PANEE MERKILLE kasvavat erot yhtäältä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja Prüm-päätösten sekä toisaalta kahden-, kolmen- ja monenvälisiin sopimuksiin ja nykyisen lainvalvontatyön käytännön vaatimuksiin perustuvan dynaamisesti kehittyvän käytännön välillä, mikä aiheuttaa tietyissä tapauksissa epävarmuutta nykyisten yhteistyömuotojen sovellettavuudesta ja laajuudesta,
20. TOTEAA, että on erittäin tärkeää antaa (...) lainvalvontaviranomaisille mahdollisuus toimia tehokkaasti rajatylittävässä yhteistyössä, erityisesti antamalla poliisivoimille yhteisesti sovitut ja tasapainoiset valtuudet tietyissä tarkoin määritellyissä olosuhteissa, kunnioittaen kuitenkin samalla perusoikeuksia ja kansallisen suvereniteetin periaatetta, erityisesti isäntävaltion johtavaa ja päättävää asemaa,
21. ARVOSTAA poliisi- ja tulliyhteistyökeskusten ja keskitettyjen asiointipisteiden vaikutusta, koska niistä on tullut parhaita käytäntöjä, jotka helpottavat ja nopeuttavat lainvalvontayhteistyötä erityisesti tietojenvaihdon osalta, ja KANNUSTAA kehittämään edelleen poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksia alueellisten tarpeiden mukaisesti, esimerkiksi edistämällä laajaa ja järjestelmällistä suojatun tiedonvaihdon verkkosovelluksen (SIENA) käyttöä niiden toiminnassa,
22. KOROSTAA, että on arvioitava rajatylittävän yhteistyön välineiden oikeudellisia vaatimuksia, joiden perusteella rajatylittävän tarkkailun ja takaa-ajon kaltaisia toimia voidaan toteuttaa nykyaikaisen lainvalvonnan edellyttämällä tavalla,
23. PAINOTTAA yhteisten poliisipartioiden, -yksiköiden ja -asemien sekä yhteisten toimintapisteiden, toimintapäivien ja tutkimusten merkitystä, koska ne auttavat tehokkaasti pitämään yllä yleistä järjestystä sekä ehkäisemään ja torjumaan rikollisuutta erityisesti raja-alueilla, lisäävät kansalaisten kokemaa turvallisuudentunnetta ja mahdollistavat eri jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten yhteistyön, jonka avulla voidaan tarjota säännöllisiä yhteispalveluja ja luoda perusta keskinäiselle luottamukselle,

24. KOROSTAA samalla, että nykyisessä oikeudellisessa kehyksessä ja perusoikeuskirjassa vahvistettuja kansalaisten oikeuksia ja vapauksia on kunnioitettava ja niiden on toteuduttava täysimääräisesti, ja toteaa, että kansalaisten luottamus lainvalvontaviranomaisiin on olennaisen tärkeää, jotta kansalaisten kokema turvallisuudentunne säilyy,
25. PAINOTTAA jatkuvan vuorovaikutuksen ja riittävän tietojenvaihdon merkitystä sekä jatkuvaa yhteistä koulutusta, työskentelyä yhteisissä asiantuntijaryhmissä, seminaareissa, työpajoissa ja vaihto-ohjelmissa eri tasoilla, erityisesti Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) tuella, jotta voitaisiin muodostaa yhteinen näkemys eurooppalaisesta lainvalvonnasta,

ja näin ollen KEHOTTA JÄSENVALTIOITA

26. toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet operatiivisen rajatylittävän lainvalvontayhteistyön vahvistamiseksi edelleen panemalla tehokkaasti täytäntöön nykyiset välineet ja tarvittaessa lujittamalla, yksinkertaistamalla ja laajentamalla oikeusperustaa, mukaan lukien seuraavilla osa-alueilla:

Yhteiset partiot, yksiköt, asemat ja toimintapisteet: lisätään edelleen näiden välineiden käyttöä ja varmistetaan niiden vaikuttavuus ja kustannustehokkuus yhteisten partioiden osalta esimerkiksi 1:1-mallin pohjalta (yksi poliisi kustakin asianomaisesta jäsenvaltiosta) tehtävän mukaan:

- tässä yhteydessä selkeytetään ja tarvittaessa laajennetaan alueellisten tarpeiden ja kansallisen suvereniteetin periaatteen, nykyisten oikeusjärjestelmien ja isäntävaltion ratkaisevan aseman mukaisesti tietyissä selkeästi määritellyissä olosuhteissa keskinäisesti sovittua ja tasapainoista täytäntöönpanovaltaa, joka on annettu ulkomaisille virkamiehille, jotka toimivat tehtäviään hoitaessaan kotivaltionsa alueen ulkopuolella;
- tehostetaan rajatylittävien ja yhteisten tutkintatoimien käyttöä ja yksinkertaistetaan yhteisten tutkintaryhmien perustamismenettelyjä pääasiassa esimerkiksi käytännön välineiden avulla, mukaan lukien arviointi siitä, onko tarpeen päivittää nykyisiä mallisopimuksia, vahvistaa yhteisten tutkintaryhmien verkoston työtä ja ottaa yhteisten tutkintaryhmien asiantuntijat mukaan nopeisiin neuvotteluihin yhteisiä tutkintaryhmiä koskevista sopimuksista;

Rajatylittävä tarkkailu: selkeytetään rajatylittävän tarkkailun suorittamista koskevia oikeudellisia vaatimuksia ja harkitaan niiden yksinkertaistamista noudattaen samalla kansallisen suvereniteetin periaatetta, perusoikeuksien suojelua koskevia nykyisiä normeja, jäsenvaltioiden nykyisiä oikeusjärjestelmiä ja isäntävaltion ratkaisevaa roolia, arvioidaan mahdollisesti hyväksyttävien toimenpiteiden standardointia ja mahdollisesti käyttöön otettavia teknisiä keinoja, kuten miehittämättömiä ilma-aluksia ja paikannuslaitteita, ja tehostetaan lupamenettelyjä muun muassa määrittelemällä uudelleen kiireellisen ja ei-kiireellisen tarkkailun välinen ero, pidentämällä kiireellistä tarkkailua koskevan luvan saamiseksi edellytettyä aikaa tarpeen mukaan sekä harkitsemalla tarvittaessa, silloin kun se on tiukkojen edellytysten mukaisesti asianmukaista ja oikeasuhteista ja jo käytössä oleviin välineisiin vaikuttamatta, soveltuvien osin myös keskinäistä oikeusapua koskevien sopimusten osalta, että sallittaisiin aloittaa tarkkailu toisen maan alueella ennen kuin sitä jatketaan asianomaisten viranomaisten kotimaassa,

Takaa-ajot: selkeytetään kansallisen itsemääräämisoikeuden periaatetta noudattaen perusoikeuksien suojelua koskevia nykyisiä normeja, jäsenvaltioiden nykyisiä oikeusjärjestelmiä ja isäntävaltion ratkaisevaa roolia ja takaa-ajojen oikeudellisia edellytyksiä²³, mukautetaan oikeudelliset vaatimukset alan toimijoiden tarpeisiin mahdollisesti laajentamalla sekä takaa-ajojen soveltamisalaa että rajojen yli toimivien viranomaisten toimivaltaa, muun muassa parantamalla paikannustietojen jakamista, sallimalla takaa-ajot aina, kun henkilö yrittää välttää lainvalvontamenettelyjä, sekä sallimalla takaa-ajot maasta, ilmasta, mereltä ja sisävesistöistä käsin;

Keskitetyt asiointipisteet ja poliisi- ja tulliyhteistyökeskukset: vahvistetaan tarvittaessa nykyisiä poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksia ja keskitettyjä asiointipisteitä ja niiden toimivaltuuksia (...) sekä (...) muita tällaisia rakenteita eri teknisillä ja operatiivisilla tavoilla;

Yhteinen operatiivinen suunnittelu ja harjoitukset: lisätään toimia rajatylittävän yhteistyön edistämiseksi erityisesti joukkotapahtumissa, katastrofeissa ja vakavissa onnettomuuksissa;

²³ Esim. 'kiinnioton' ja 'vangitsemisen' yhteinen määritelmä – ks. Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 41 artikla.

Erityistoimintayksiköt: vahvistetaan edelleen rajatylittävää yhteistyötä tällaisten rakenteiden välillä EU:n jäsenvaltioissa ja assosioituneissa maissa, mukaan lukien niiden toimivalta ja vastuukysymyksiä rajatylittävissä toiminna koskeva selvennys 23. kesäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS perusteella, tuetaan edelleen yhteisten koulutuskeskusten ja osaamiskeskusten perustamista, mukautetaan oikeudellisia vaatimuksia, jotta mahdollistetaan erikoistoimintayksiköiden räjähteiden, ampumatarvikkeiden ja taisteluvästeiden rajatylittävä kuljettaminen ja kauttakulku yhteistä koulutusta ja operaatioita varten, tuetaan erityismateriaalien kokoamista ja jakamista sellaisten jäsenvaltioiden kesken, jotka haluavat hyödyntää tätä mahdollisuutta, vastataan muilta jäsenvaltioilta saatuihin teknisen avun pyyntöihin sekä lujitetaan Europolin Atlas-tukiviraston asemaa erityistoimintayksiköiden keskitettynä asiointipisteenä esimerkiksi Atlas-verkoston toimien hallinnoinnissa ja koordinoinnissa;

Poliisi- ja tulliyhteistyö: varmistetaan tiivis yhteistyö ja kohdennettu tietojenvaihto silloin, kun se on oikeudellisesti mahdollista, erityisesti EU:n toimintapoliittisen syklin EMPACTin puitteissa ja raja-alueilla;

27. parantamaan nopeasti säännöllisen tai tapauskohtaisen tietojenvaihdon ja suoran viestinnän välineitä, mukaan lukien yhteiset rakenteet, kuten intranet-alustat, toiminnan valvontajärjestelmät ja radioviestintäverkot;
28. tekemään tiivistä yhteistyötä, koordinoimaan ja välittämään tietoa kriisiaikoina, kuten covid-19-pandemian aikana, operatiivisella ja strategisella tasolla erityisesti naapurimaiden lainvalvontaviranomaisten kanssa esimerkiksi käyttämällä vakiintuneita tai tilapäisiä rakenteita;
29. lisäämään lainvalvontaviranomaisten tietoisuutta nykyisistä välineistä ja valmiutta rajatylittävään yhteistyöhön hyödyntämällä täysimääräisesti käytettävissä olevia tietolähteitä, kuten äskettäin päivitettyä rajatylittäviä operaatioita koskevaa käsikirjaa ja sen kansallisia osioita;

30. varmistamaan, että tiedot ovat helpommin saatavilla, esimerkiksi ottamalla käyttöön verkkosovelluksia, joilla annetaan yksittäisille lainvalvontaviranomaisille tietoa säännöistä, joita sovelletaan rajatylittäviin toimiin tietyillä alueilla ja jotka ovat mieluiten yhteensopivia EU:n tiedotuskanavien kanssa, sekä lisäämällä vakiomuotoisten lomakkeiden käyttöä;
31. vahvistamaan edelleen rakenteita sekä säännöllistä että tapauskohtaista yhteistyötä varten, mukaan lukien fyysiset ja suojatut virtuaaliset kokoukset, komiteatyöskentely, työpajat ja vaihto-ohjelmat sekä yhteiset koulutukset ja seminaarit, joilla parannetaan operatiivisessa yhteistyössä tarvittavia käytännön taitoja, myös kielitaitoa ja oikeudellista tietämystä;
32. jatkamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja täytäntöönpanoa arvokkaana yhteistyötä parantavana välineenä;
33. kehittämään edelleen yhteistä eurooppalaista lainvalvontaviranomaisten toimintakulttuuria ja sen mukaan, miten operatiivisia ja pedagogisia toimintatapoja omaksutaan, perustamaan (asteittain) kansallinen mekanismi muissa jäsenvaltioissa hankitun osaamisen tunnustamiseksi tai jopa yhteinen standardi, joka johtaa eurooppalaiseen sertifiointiin,

PYYTÄÄ KOMISSIOTA

34. ensimmäisenä toimenä arvioimaan kattavasti jäsenvaltioiden kanssa rajatylittävää lainvalvontayhteistyötä koskevista arvioinneista ja muista tietoresursseista tekemiään päätelmiä,
35. ottamaan asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioiden paikallisen, alueellisen, kahden- ja monenvälisen lainvalvontayhteistyön arvon ja menestyksen erityisesti alueilla, joilla on yhteiset sisärajat, sekä unionin lainsäädännön lisäarvon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kannalta, kun se arvioi vaihtoehtoja eurooppalaista poliisiyhteistyösäännöstöä koskevaksi ehdotukseksi, ja pitämään samalla kiinni kansallisen suvereniteetin periaatteesta, perusoikeuksien suojelua koskevista nykyisistä normeista, jäsenvaltioiden nykyisistä oikeusjärjestelmistä ja isäntävaltion ratkaisevasta asemasta,

36. harkitsemaan EU:n oikeudellisen kehyksen lujittamista rajatylittävän lainvalvontayhteistyön vahvistamiseksi edelleen siten, että samalla taataan tietosuoja ja perusoikeudet, otetaan huomioon nykyiset operatiiviset tarpeet sekä tarkistetaan erityisesti Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen III osaston 1 luvun (poliisiyhteistyö) määräyksiä, neuvoston puitepäättöstä 2006/960/YOS sekä neuvoston päätöksiä 2008/615/YOS, 2008/616/YOS (Prüm-päätös) ja 2008/617/YOS²⁴ erityisesti takaa-ajon ja rajatylittävän tarkkailun osalta, joita olisi voitava hyödyntää täysimääräisesti kaikkialla Euroopassa, kunnioittaen samalla jäsenvaltioiden mahdollisuutta täsmentää tällaisen yhteistyön yksityiskohtia ja sopia vieläkin tiiviimmistä kahdenvälisestä yhteistyöstä, kuten edellä mainittiin,
37. arvioimaan sitä, onko tarpeen mukauttaa kriisitilanteissa, kuten pandemiakriisien aikana, tehtävän yhteistyön oikeudellista kehystä tai yhteisiä suuntaviivoja, myös rajatylittävään lainvalvontayhteistyöhön vaikuttavan uuden teknologian huomioon ottamiseksi, samalla kun noudatetaan kansallisen itsemääräämisoikeuden ja suhteellisuuden periaatteita sekä säilytetään perusoikeuksien suojelua koskevat nykyiset normit, jäsenvaltioiden nykyiset oikeusjärjestelmät ja isäntävaltion ratkaiseva asema,
38. lisäämään tukea tehostetuille alueellisille yhteistyömuodoille (rakenteille), kuten poliisi- ja tulliyhteistyökeskuksille sekä yhteisille poliisiasemille ja koulutustilaisuuksille, samalla kun varmistetaan niiden tehokas yhteistyö keskitettyjen asiointipisteiden kanssa,
39. edistämään lainvalvontayhteistyön tehostamista tukemalla sujuvan ja nopean tietojenvaihdon kehittämistä; asiaankuuluvien rakenteiden ja foorumien jatkokehittämistä; yhteistä koulutusta, harjoituksia, seminaareja ja työpajoja; teknisten ja kielellisten esteiden vähentämistä, sovellettavia kansallisia vaatimuksia, pätevyyyksiä ja menettelyjä kuvaavien ajantasaisten käsikirjojen ja työluetteloiden laatimista sekä tehostettua oikeusalan koulutusta,

²⁴ Sekä tarvittaessa muita lainvalvonnan ja oikeudellisen yhteistyön välineitä.

KEHOTTA EUROPOLIA

40. tukemaan edelleen jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä toimittaa Europolille korkealaatuista tietoa ja tehostamaan edelleen SIENA-sovelluksen käyttöönottoa niiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten toiminnassa,
41. tutkimaan yhdessä muiden sidosryhmien ja asiaankuuluvien asiantuntijaryhmien kanssa mahdollisuuksia edistää mobiiliratkaisuja (tai yhdistää nykyisiä ratkaisuja), jotta kenttätöntehtäjien ja tutkijoiden välinen viestintä olisi nopeaa ja turvallista,

KEHOTTA CEPOLIA

42. jatkamaan jäsenvaltioiden avustamista lainvalvontakoulutuksessa, jotta voidaan parantaa rajatylittävää lainvalvontayhteistyötä koskevia viranomaisten valmiuksia ja erityisesti oikeudellista tietämystä.

KEHOTTA FRONTEXIA

43. tukemaan toimeksiantonsa puitteissa EU:n jäsenvaltioiden ja Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden lainvalvontaviranomaisia ulkorajojen valvonnassa, jotta voidaan taata korkea turvallisuustaso kaikille EU:n kansalaisille.
